

Sygnatura akt VI Ka 760/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **20 października 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grażyna Tokarczyk

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SSO Marcin Schoenborn

Protokolant Katarzyna Kajda

przy udziale Andrzeja Zięby

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2015 r.

sprawy **A. R. (1) s. J. i M.,**

ur. (...) w M.

oskarżonego z art. 270§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 8 maja 2015 r. sygnatura akt VI K 131/15

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 636 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione w postępowaniu odwoławczym w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 100 (sto) złotych.

Sygn. akt VI Ka 760/15

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 20 października 2015r.

Wyrokiem z dnia 8 maja 2015r., w sprawie o sygn. VI K 131/15, Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach na mocy art. 66 § 1 i 2 kk warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego A. R. (1) o czyn z art. 270 § 1 kk, przy przyjęciu wypadku mniejszej wagi z art. 270 § 2a kk, polegający na tym, że w dniu 31 października 2011r. w P., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, w celu zarejestrowania samochodu F. (...) nr rej. (...) w Wydziale (...), posłużył się w celu użycia za autentyczną umową kupna – sprzedaży samochodu na dzień 28 października 2011r., w której został uprzednio podrobiony podpis kupującego A. R. (1). Równocześnie Sąd ustalił na mocy art. 67 § 1 kk okres próby wynoszący 1 rok, zobowiązał oskarżonego do uiszczenia świadczenia pieniężnego w kwocie 300 złotych

na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Od niniejszego wyroku apelację wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu obrazę prawa materialnego, a to art. 1 § 2 kk przez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia czynu określonego w art. 270 § 1 kk mimo, iż czyn ten nie może być uznany za przestępstwo z powodu jego znikomej szkodliwości społecznej.

W oparciu o tak skonstruowany zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca wniósł o umorzenie postępowania ze względu na znikomą społeczną szkodliwość zachowania oskarżonego lub o jego uniewinnienie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Na wstępie należy zauważyć, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego, opierając je o trafną analizę materiału dowodowego, która nie zawiera błędów natury logicznej czy też faktycznej. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynikają powody, dla których zachowanie oskarżonego uznano za realizujące znamiona przestępstwa z art. 270 § 1 kk, a Sąd Okręgowy przedstawił tam argumentację w pełni podziela. Dokonana przez Sąd I instancji analiza materiału dowodowego jest jasna, odpowiada dyrektywom określonym w art. 4 kpk, a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 kpk oraz przekonująco uzasadnione. W tej sytuacji nie sposób zwłaszcza zgodzić się ze skarżącym gdy kwestionuje w końcowej części swego środka odwoławczego sprawstwo i winę oskarżonego. Czyn oskarżonego polegał na przedłożeniu w Urzędzie Miejskim Wydziale (...) jako autentycznej umowy kupna – sprzedaży pojazdu, w której uprzednio podrobiono podpis osoby kupującej, a to A. R. (1). Nie jest też kwestionowane w niniejszej sprawie to, że podpis ten (z imienia i nazwiska) został złożony w obecności sprzedającego i A. R. (2) przez syna oskarżonego A. R. (3), za wiedzą oskarżonego, a nawet na jego prośbę, sam sprawca natomiast działał następnie celem użycia tak sfałszowanego dokumentu jako autentycznego, składając ów dokument w Urzędzie Miasta. Nie budzi zatem wątpliwości, że oskarżony swoim działaniem wypełnił znamiona czynu określonego w art. 270 § 1 kk, co więcej, podnoszone w apelacji okoliczności związane z udzieleniem przez ojca synowi pełnomocnictwa do zawarcia umowy kupna – sprzedaży pojazdu nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym. Nic nie stało przecież na przeszkodzie, aby oskarżony udzielił pełnomocnictwa synowi do dokonania tej czynności w jego imieniu, co oczywiście nie wiązałoby się w żadnym wypadku z podejmowaniem czynności związanych ze składaniem przez A. R. (3) podpisu za oskarżonego na dokumencie kierowanym następnie do organu władzy.

Wbrew twierdzeniom skarżącego w kontekście zawartego w apelacji wniosku o zmianę wyroku poprzez umorzenie postępowania karnego z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu lub nawet uniewinnienie oskarżonego, analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku skłania do uznania, iż przedmiotem oceny Sądu Rejonowego w aspekcie zastosowanej instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonego był także i stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu. W świetle okoliczności podnoszonych słusznie przez Sąd orzekający czyn przypisany oskarżonemu został uznany za wypadek mniejszej wagi, a więc postać uprzywilejowaną o znamionach przestępstwa typu podstawowego, charakteryzującą się jednak zmniejszonym stopniem społecznej szkodliwości ze względu na przewagę pozytywnych elementów o charakterze przedmiotowo – podmiotowym. Zauważyć należy bowiem, iż po podrobieniu podpisu A. R. (1) przez jego syna, oskarżony wraz z synową użyli następnie tak sfałszowany dokument jako autentyczny, składając go w Urzędzie Miasta w celu zarejestrowania zakupionego przez nich pojazdu, a okoliczność ta została ujawniona dopiero po pewnym czasie, w związku z prowadzonym innym postępowaniem.

Zdaniem Sądu Okręgowego podnoszone przez skarżącego okoliczności faktyczne dotyczące sfery motywacyjnej działania oskarżonego (a więc dot. niewykorzystania umowy do wprowadzenia w błąd innych uczestników obrotu prawnego), czy też zachowania autentyczności samego dokumentu nie mogą prowadzić do uznania, że czyn, którego dopuścił się oskarżony cechuje się atypowo niskim stopniem społecznej szkodliwości. O znikomości społecznej

szkodliwości czynu można mówić tylko, gdy ujemny ładunek jest subminimalny, a więc tylko gdy jedynie kompleksowa ocena zarówno przedmiotowych, jak i podmiotowych przesłanek wartościowania takiego czynu, które łącznie – a nie każda z nich z osobna – wykazują minimalny ładunek tej szkodliwości. Elementami strony przedmiotowej są przede wszystkim rodzaj dobra, w które godzi przestępstwo, charakter i rozmiar szkody wyrządzonej czynem, a także sposób działania sprawcy. Natomiast elementami strony podmiotowej są rodzaj i stopień winy, zamiar, pobudki, motyw i cele działania sprawcy (zob. wyrok SN z dnia 16 XII 2003r., sygn. WK 23/03, OSNwSK 2003/1/2724).

Odnosząc te uwagi do realiów niniejszej sprawy uznać należy, że czyn oskarżonego godził w dobro prawne w postaci wiarygodności dokumentów funkcjonujących w publicznym obrocie. Użycie zatem takiego podrobionego dokumentu i przedłożenie go w urzędzie w określonym celu skutkowało funkcjonowaniem w obrocie prawnym dokumentu pozbawionego waloru wiarygodności, tj. takiego, który nie odzwierciedlał wówczas rzeczywistego stanu rzeczy. Posłużenie się w urzędzie rzeczoną umową kupna – sprzedaży utrwaliło zatem niezgodną z rzeczywistością okoliczność, że to oskarżony, a nie inna osoba, uczestniczył w czynności cywilnoprawnej. Trudno uznać zatem, że czyn oskarżonego zawierał minimalny poziom karygodności, nawet przy uwzględnieniu faktów takich jak brak szkody, czy działanie za zgodą i aprobatą syna i synowej, po uprzednim uzgodnieniu z nimi podjętych działań. Trzeba jasno stwierdzić brak przyzwolenia społecznego dla takiego postępowania, które wprost narusza pewność i stabilność obrotu prawnego. Nie sposób zatem przyznać racji apelującemu gdy sytuację z niniejszej sprawy porównuje do stanu faktycznego przytoczonego przez niego w orzeczeniu dot. złożenia podpisu za inną osobę na fakturze VAT, w rubryce „imię i nazwisko osoby uprawnionej do odbioru faktury”, zważywszy na rzeczywiste dokonanie transakcji zakupu paliwa przez określoną osobę oraz sam fakt funkcjonowania takiej faktury w obrocie prawnym nawet i przy braku jej podpisu przez odbiorcę w chwili sporządzenia i przesłania nabywcy towaru.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego tak zarówno gdy chodzi o przyjętą kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonemu i uznanie go za wypadek mniejszej wagi, jak i warunkowe umorzenie postępowanie karnego wobec sprawcy na okres próby wynoszący jeden rok. Orzeczenie Sądu I instancji jest adekwatną reakcją na popełnione przez oskarżonego bezprawie, a zarazem uwzględnia stopień winy i społecznej szkodliwości czynu. Właściwości i warunki osobiste oskarżonego oraz jego dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo takiego rozstrzygnięcia będzie on przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy wyraził nadzieję, że postępek oskarżonego pozostaje zdarzeniem incydentalnym, co w powiązaniu z jego właściwościami i warunkami osobistymi oraz dotychczasowym sposobem życia uzasadnia przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego, w szczególności w sposób wzmożony będzie on przestrzegał zasad pewności i stabilności w obrocie prawnym, w sposób trwały dając wyraz poszanowania dobra prawnego chronionego normą sankcjonowaną, określoną w art. 270 § 1 kk, nie popełni też ponownie przestępstwa.

Mając to wszystko na uwadze i uznając zaskarżony wyrok za prawidłowy i słuszny, nadto wolny od jakichkolwiek uchybień, w szczególności tych podlegających uwzględnieniu niezależnie od kierunku i granic zaskarżenia, Sąd II instancji utrzymał go w mocy.

Z uwagi na sytuację majątkową i rodzinną oskarżonego, zwłaszcza zaś fakt posiadania przez niego stałego źródła dochodu, Sąd odwoławczy obciążając oskarżonego wydatkami ustalił ich wysokość na kwotę 20 złotych oraz wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 100 złotych.